

PUIKYBE IR NUOLANKUMAS ISPĄZINTYJE

/ 29 /

Nuodėmklausis yra nepaprastai mums esano. Jis mums pastatytas ir teisėjas, ir mokytoju, ir gydytoju, ir draugu, ir patarėju, ir guodėju, ir ramintoju, ir bėdėju ir tėvu – viskuo, kokio reikia mums kelyje į išganymą. Svarbiausias, kad jis toks mums yra ne kokios tai žmogiškos valdžios paskirtas, o paties Dievo duotas per Bažnyčią. Jo galia ir valdžia mums nežemiška ir nežmogiška, o atgamtinė ir dieviška. Ką Dievas gali mums čia padaryti, tą ir nuodėmklausis, jo vardu, nes jam suteikta teisė atleisti ar neatleisti mums nuodėmes ir dangus tai patvirtina. Jis turi teisę leisti mums į dangų ar ne – jam įteikti amžinosios laimės rakta. Dėl to su juo susidūrus, negalima būti kaip apsiėiti. Bet žmonės čia visai apsiėina: vieni labai gerai, kiti dargi labai blogai. Tai priklauso nuo to, kaip jie supranta kunigo valdžią ir galią į juos. Abiejų tų žmonių grupių elgesys su nuodėmklausiu galima suvesti į vieną dorybę ir į vieną nedorybę, kuri paprastai išpažintyse išryškėja, tai tobulybė ir nusilžeminimas. Suprantama, jog puikybė išpažintyje taip su ja nesuderinama, kaip ugnis ir vanduo: šieknu jog nuolankumas joje turi būti, ir faktiškai yra, mūsų pasitaikymo pagrindas. Apie tai kalėtą žodelių.

XXXXX YXXXXXXX

Visada pasitaikydavo, o dabar ir labai dažnai pasitaiko išpažintyje ginčų. Penitentės nori pakomenduoti nuodėmklausį, lyg kad ne jis pas kunigą yra atėjęs išpažintis, o kunigas pas jį turi atlikti ją. Iš šalies stebint tai atrodo ir keista, ir juokinga,

ir pikta. Kaip žmogus gali iki to dąsti. Bet taip buna. Ne visada dąsinama iki nuštynių, bet netoli to.

Atėina žmogus išpažinties nieko apie nieką neišmąnydamas, niekuo nesirūpindamas, nieko pečioje išpažintyje nepadaro ir pradeda su tavim ginčytis. Tai jam atrodo, jog čia ne nuodėmė, jog galima ir taip, ir taip. Pradeda tau įrodinėti, kad jo pusėje tissa. O ta tissa tokia, kad galima abortus daryti, kad galima vogti, konkubinate gyventi, mišių neklausyti, švenčių nešvęsti, teisingumo nebesilaikyti, girtuokliauti ir t.t. Galų gale pasako, jog labai ebejoma apie paties Lievo buvimą. Mat per radiją ir per televiziją pasakoja, kad nėra, o bendrai, didelis klausimas. Aiškiai matosi, kad žmogus jau nureligėjęs, kad jau nei ta išpažintis neberūpi, o reiškia dar pretenzijas, kad jam būtų duodamas išrišimas, kad jis dar būtų pripažintas kataliku, kokio buvo prieš 50 metų, kada dar buvo kaip žmogus, o jeigu pasakai, jog jokia būdu išrišimas negalimas duoti, kol jis nesuaitvarko šėmos reikaluose ar kol jis neatnaujins savo tikėjimo, ar koš neatsižada neapykantos ar dėl kito kokio svarbaus pataisytino dalyko, jis pradeda kibti.

- Tai ką? Išrišimo man neduos? Kaip tai neduos? Visada ir visi duodavo. Neduos ir nereikia. Aš ir visai galiu apsieiti be tos jūsų, atsiprašant, ilgaskvernių, išpažinties. Atsiredo, pebaugins, išrišimo neuos.

Ir jis net nelaukęs, kas toliau bus daroma ar sakoma, apsisuka nuo langelio ir droška stačiai pro duris. Atsėkt, didelio protesto kunigui ženklas.

Tas dalykas, suprantama, sugalvotas, bet labai panašiai gyvenime buna. Priešiškos dvasios, puikybės dvasios dabar kiek-

viename žingsnyje: kas aš. Kuo toks tikintysis kunigą laiko? Kas gi jam tas nuodėmklausis yra? Nei daugiau, nei mažiau kaip vaikelis, kurio paslaugos jis reikalingas, kad nubėgtų į kioską nupirkti degtukų jam papirosą užsidegti. Aprašo, ir jei tas staisako, išgirsta:

- Ak neisi, tu rūpūže. Palauk aš tau...

Kai mes suprantame, kas yra tas atgailos sakramentas, kaip žinome, kas yra tas nuodėmklausis, niekaip nebegalime tokio elgesio su tais dalykais sutaikint. Kokia čia begali būti atgaila, koks čia begali būti teisumas, kada jis niekina tą, kas jam turi būti vadu; kada jį laiko savo tarniumu, ir tai pačiu mažiausiu. Susikalbėti su tokiu prie klausyklos langelio neįmanoma. O neįmanoma dėl to, kad jis pilnas, kaip sekoma, puikybės, kuri jam, net ir čia stėjus, neleidžia nusižeminti prisipažinti nei prie nuodėmių, nei sutikti, kad kas nors galėtų jį čia teisti, davinėti nurodymus.

O iš tiesų kaipgi turi būti? Visai atvirkščiai. Kunigas klausykloje mums turi būti viskas. Jis mums ir teisną padaro, ir sprendimus išneša, ir paliopia, ir perspėja kai reikia, ir pebara ir mes negalime čia prieš jį pakelti savo nosies. Mes teisiamieji, mes pavaldiniai. Patinka mums tai ar nekitas dalykas, bet kol taip lievo sutvarkyta, tik taip tegalime reikalus tvarkyti. Ar gali vagis, žmogžudys, kitoks prasikaltėlis sugautas ir pastatytas prieš teisną muraėti, reikėti nepasitenkinimą, turėti savo nuomonę, nesutikti su teisėjo sprendimu, nepriimti jo uždėtos bausmės... Tegul tik pamėgina taip pasielgti, kad jam bus paskaityta nauju prasikaltėliu ir už tai nauja byla iškelta: negalime teisme įžeidinėti, jam turi būti pagarba. O čia? Čia lygiai tas pats. Tik čia

gal toas skirtumas, kad kaltininkas pas teiseją gali ateiti ar neateiti, o atėjęs gali jam kalbėti ką tik nori, nes žino, jog jokios bylos jau už tai niekas nekels. Bet taip neturi būti. Neturi būti dėl mūsų pačių gero. Juk Dievas mums leido tokį lengvą, tokį humanišką teismą. Argi neverta tuo pasineudoti ir dargi dėkoti Dievui už tai, vietoje pūtimosi. Juk geriau taip būti teisiama, kaip dabar čia kunigai jo vardu doro, negu po mirties pakliūti į kitokį teismą, kur uodega jau nebepekeliama. O nusizeminti vis tiek reikės, nori nusidėjėlis ar ne.

Paigi, kai mes einame išpažinties atsiminkime, kad visokie puikybės čia padėtina į šalį, kad juo didesnis čia bus parodytas iš mūsų pusės nusilankumas, tuo mums patiems bus labiau pasitarneuta. Dėl to niekada nesijauskime išpažintyje pažemintais, nors gautume ir pestabų, ir išpažimų, ir pabarimų. Be šito teisme negalima. Mes tik džiaukimes, kad visš tai vyksta tik tarp keturių akių ir taip švelnia forma. Pagul mūsų puikybės nesutrypis Dievo duotė didžio ir taip naudingo mums sakramento, kad anžinybėje nersiketų to labai gailėtis. Amen.

1967.2.25.